

ODJECI

**IZ ŽIVOTA PROVINCIJE PRESVETOG SRCA ISUSOVA
Školskih sestara franjevaka - SPLIT, Lovret**

God. 2012./XLII.

Br. 3/166

S A D R Ž A J

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE.....	3
PORUKA SV. OCA Pozvani oko sebe širiti svjetlo riječi istine	4
IZ PROVINCIJALATA	
Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci.....	7
Trajni odgoj – seminari 2012.	13
Sa sjednica Provincijalnoga vijeća	14
Obavijesti.....	14
ZBIVANJA I OSVRTI	
Moliti za svakoga i voljeti svakoga.....	17
Sveta Trojica.....	18
Susret duhovnih zvanja u župi Gospe od ružarija	18
Blagdan Preobraženja Gospodnjega u Sigurati	20
Kraljica i Majka.....	21
Blagoslov obnovljene kuće	22
Sastanak kućnih predstojnica	23

Lovretska biseri i dijamanti, zlato i srebro.....	25
Čestitke u prigodi redovničkih jubileja	27
NAŠI POKOJNICI	
Sestre naše Družbe	29
Rodbina sestara.....	29
S. M. Vladimira Runje	29
Zahvale	31

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9

Uređuje: s. Marija Petra Vučemilo

tel. 021/ 319-805; faks 021/ 319-358
e-mail: skolske-sestre-franjevke@st.htnet.hr
splitska.provincija@ssfcr.org
skype: skolskesestreLovret
www.skolske-sestre-franjevke.hr

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE

Drage sestre!

Proglašavajući godinu vjere Papa je izrazio nadu da će nadolazeća "godina vjere" pridonijeti "povratku Božje prisutnosti u svijetu i dati čovjeku pristup vjeri te mu omogućiti da vjeruje Bogu koji nas u Isusu Kristu, voli do samoga kraja".

Površno čitanje i razumijevanje ovih riječi može nekoga navesti na krivi trag, do sumnjičavoga propitivanja napušta li nas ponekad Bog i uskraćuje li nam svoju prisutnost; zatvara li pristup vjeri i vrata zajedništva sa sobom otvara samo za neke, jer se ionako kaže da je vjera dar. U vremenu koje je obilježeno manjkom vjere u ljude ili još bolje iskustvom izigranog povjerenja, zar da nas još i Bog stavi u sumnju u trajnost njegove ljubavi kojom nas, kako kaže papa, u Isusu Kristu voli do samoga kraja.

Površno razumijevanje iskusio je i sv. Franjo. Možemo reći da nas on po svom primjeru poučava kako možemo, štoviše trebamo, rasti u vjeri i spoznanju te da nikada ne smijemo biti posve sigurne da smo razumjele ili ostvarile plan koji Bog ima za nas. Dobro nam je znan događaj u crkvi sv. Damjana kad je Svetac čuo glas s raspela: *Idi i popravi moju kuću* i dao se u jednome smjeru, u građevinske rade. Početno, pa makar i nedostatno, shvaćanje i djelovanje ne bi polučilo kasnije rezultate da to nije bio čin vjere iza kojega je uslijedila Franjina avantura života s Bogom. Plod uzlazne putanje Franjinoga duhovnoga života jest i 800. obljetnica njegova dolaska na naše tlo hrvatsko.

Obilježavanje godine vjere i slavlje 800. obljetnice prilika su, i za nas drage sestre, da se vježbamo u ispravnom razumijevanju i dosljednijoj primjeni evanđeoskih poruka u vremenu koje živimo. U tomu ćemo uspjeti ukoliko smo spremne u Franjinom duhu osluškivati što nam Bog govori u i po svojoj riječi; ako uvijek novim žarom pristajemo na "učenje umijeća slušanja njegova glasa kako bi se" i u nama "vršila njegova volja" (Služenje autoriteta i posluh, 29). Nije to lagan put. Ni Svecu nije bio lagan, kao što se vidi u razilaženju Božjih i njegovih planova kad se uputio u Svetu zemlju, a posredovanjem protivnih vjetrova stigao u naše krajeve.

U nadi da će svima nama nadolazeća godina biti godina rasta u vjeri, godina ustrajnog opredjeljivanja za Gospodina i života s njim, pa bilo to i po protivnim vjetrovima, svim sestrama, dobročiniteljima i čitateljima naših *Odjeka* čestitam svetkovinu svetoga Franje i želim umijeće slušanja Riječi Božje te nasljedovanje odvažnosti svetoga Franje u vršenju Božje volje.

Neka Vas prate mir i dobro!

s. Leonka Bošnjak Čovo

U Splitu, 2. listopada 2012.

PORUKA SV. OCA

POZVANI OKO SEBE ŠIRITI SVJETLO RIJEČI ISTINE

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski misijski dan 2012.

Draga braćo i sestre!

Proslava Svjetskog misijskog dana ove godine ima sasvim posebno značenje. Pedeseta obljetnica koncilskog dekreta *Ad gentes*, otvorenje Godine vjere i Biskupske sinode na temu nova evangelizacija pridonose tome da se ponovno potvrdi spremnost Crkve s većom se hrabrošću i žarom zauzeti u missio ad gentes da poruka evanđelja dopre i do najudaljenijih krajeva svijeta.

Drugi vatikanski koncil, na kojem su sudjelovali katolički biskupi iz svih krajeva svijeta, bio je jasni znak univerzalnosti Crkve, jer se na njemu po prvi put okupio tako veliki broj koncilskih otaca iz Azije, Afrike, Latinske Amerike i Oceanije. Bilo je među njima biskupa misionara i domaćih biskupa, pastira zajednica rasutih među nekršćanskim pučanstvom, koji su na Koncilu predstavili sliku Crkve prisutne na svim kontinentima i približili složene stvarnosti tadašnjeg takozvanog Trećeg svijeta. Obogaćeni iskustvom pastoralnog djelovanja u mladim Crkvama i u Crkvama u nastajanju, nošeni poletom za širenjem Božjeg kraljevstva oni su značajno pridonijeli ponovnom potvrđivanju nužnosti i urgentnosti evangelizacije ad gentes i samim tim stavljajući misijske narave Crkve stavi u središte ekleziologije.

Misionarska ekleziologija

Taj pogled nije ni danas iščeznuo, štoviše doživio je plodno teološko i pastoralno promišljanje i, istodobno, predstavlja se s obnovljenom nužnošću jer se povećao broj onih koji još uvijek ne poznaju Krista: "Golem broj ljudi još uvijek čeka Krista", govorio je blaženi Ivan Pavao II. u enciklici *Redemptoris missio* o trajnoj vrijednosti misijske naredbe, te dodao: "Ne možemo ostati mirni promatraljući na milijune svoje braće i sestara koji su također otkupljeni Kristovom krvlju, koji žive ne znajući za Božju ljubav" (86). I ja sâm sam, prilikom proglašenja Godine vjere, napisao da Krist "danasa kao i nekoć – šalje nas po putovima svijeta da naviještamo njegovo evanđelje svim narodima na zemlji" (Apost. pismo Porta fidei 7). To naviještanje, kako je govorio također sluga Božji Pavao VI. u apostolskoj pobudnici *Evangelii nuntiandi*, "nije nešto neobvezatno: po naredbi Gospodina Isusa to je njezina dužnost da bi ljudi mogli vjerovati i da bi se spasili. Da, ta poruka je neophodna. Ona je jedinstvena. Nemoguće ju je nečim drugim nadomjestiti" (5). Trebamo se stoga vratiti istom onom apostolskom poletu što je resio prve kršćanske zajednice koje su, premda male i nezaštićene, bile kadre, naviještanjem i svjedočenjem, širiti evanđelje u čitavom tada poznatom svijetu.

Ne čudi zato što su Drugi vatikanski koncil i kasnije crkveno učiteljstvo na poseban način insistirali na misijskom poslanju koje je Krist povjerio svojim učenicima i koje mora biti zadaća čitavog Božjega naroda: svećenika, đakona, redovnika, redovnica, laika. Zadaća naviještanja evanđelja u svim dijelovima svijeta u prvom redu spada na biskupe, koji su izravno odgovorni za evangelizaciju u svijetu, bilo kao članovi biskupskog zbora, bilo kao pastiri krajevnih Crkava. Oni su, naime, "posvećeni ne samo za neku biskupiju nego za spasenje svega svijeta" (Ivan Pavao II., Enc. *Redemptoris missio*, 63), "glasnici vjere koji će dovesti nove učenike Kristu" (*Ad gentes*, 20) i čine "vidljivim misijski duh i žar Božjega narod, tako da cijela biskupija postaje misionarskom" (isto, 38).

Prioritet evangeliziranja

Poslanje naviještanja evanđelja ne iscrpljuje se stoga, za jednog pastira, u pozornosti prema dijelu Božjeg naroda povjerenog njegovoj pastoralnoj brizi, niti u slanju ponekog svećenika, laika ili laikinje fidei donum. Ono mora zahvaćati cijelokupno djelovanje krajevne Crkve, sva njezina područja, riječju, čitavo njezino biće i djelovanje. Drugi vatikanski koncil je na to jasno ukazao a kasnije učiteljstvo to je snažno potvrdilo. To zahtijeva stalno prilagođavanje načinâ života, pastoralnih planova i biskupijske organizacije toj temeljnoj dimenziji crkvenosti, osobito u našem svijetu izloženom stalnim promjenama. To vrijedi također za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, kao i za crkvene pokrete: sve sastavnice velikog mozaika Crkve moraju se osjetiti snažno pozvanima od Gospodina naviještati evanđelje, da bi se Krista naviještalo posvuda. Mi pastiri, redovnici, redovnice i svi koji u Krista vjeruju, moramo ići stopama apostola Pavla, koji, "sužanj Krista Isusa za vas pogane" (Ef 3, 1), je radio, trpio i borio se da evanđelje doneše među pogane (usp. Kol 1, 24-29), ne štedeći snage, vrijeme i sredstva da pomogne drugima da upoznaju Kristovu poruku.

I danas misija ad gentes mora biti stalni obzor i paradigma svakog crkvenog djelovanja, jer ono što Crkvu čini prepoznatljivom jest vjera u Božje otajstvo, koje se objavilo u Kristu da nama donese spasenje, i poslanje da njega svjedoči i naviješta svijetu, sve do njegova ponovnog dolaska u slavi. Poput svetog Pavla moramo biti pozorni prema onima koji su daleko od Crkve, prema onima koji ne poznaju Krista i nisu iskusili Božje očinstvo, sa sviješću da "suradnja se danas proširuje na nove oblike koji uključuju ne samo ekonomsku pomoć nego i izravno sudjelovanje u evangelizaciji" (Ivan Pavao II., Enc. Redemptoris missio, 82). Proslava Godine vjere i Biskupske sinode o novoj evangelizaciji bit će zgodne i korisne prigode za ponovno pokretanje misionarske suradnje, poglavito u ovom drugom pogledu.

Vjera i navještaj

Silna želja da naviještamo Krista potiče nas da zavirimo u povijest da bismo ondje otkrili probleme, težnje i nade čovječanstva, koje Krist mora ozdraviti, očistiti i ispuniti svojom prisutnošću. Njegova je poruka, naime, trajno aktualna, utkana je u samu središte povijesti i kadra je dati odgovor na najdublje nemire svakoga čovjeka. Zbog toga Crkva, u svim svojim sastavnicama, mora biti svjesna da "beskrajni obzori crkvenog poslanja i složenost sadašnje situacije danas traže obnovljene načine da bi mogli priopćavati učinkovito Riječ Božju" (Benedikt XVI., Posinod. apost. pobud. Verbum Domini, 97). To zahtijeva, prije svega, novo prijanjanje osoba i zajednica vjerom uz Evanđelje Isusa Krista, "u času duboke promjene kao što je ova kroz koju prolazi čovječanstvo" (Apost. pismo Porta fidei, 8).

Jedna od prepreka zanosu evangelizacije, naime, je kriza vjere, ne samo u zapadnome svijetu, već u velikom dijelu svijeta, koji ipak i dalje žeda za Bogom i mora biti pozvan i doveden za stol kruha života i vode žive, poput Samarijanke koja dolazi na Jakovljev zdenac i razgovara sa Isusom. Kao što priopovijeda evanđelist Ivan, zgoda s tom ženom je posebno značajna (usp. Iv 4, 1-30): ona susreće Isusa, koji od nje traži piti, ali joj zatim govori o novoj vodi, koja može zauvijek ugasiti žed. Žena na početku ne razumije, ostaje na materijalnoj razini, ali ju Gospodin polako vodi do vjere koja je navodi da prepozna u njemu Mesiju. I u vezi s tim sveti Augustin kaže: "pošto je prihvatile u srcu Krista Gospodina, što je drugo mogla učiniti [ta žena] već ostaviti svoju amforu i pohitati da navijesti Radosnu vijest?" (Homilija 15, 30). Susret s Kristom kao životom osobom koja gasi žed srca naprosto mora dovesti do želje da s drugima podijelimo radost te prisutnosti i da

im pomognemo upoznati Krista da bi i oni sami iskusili tu radost. Treba s obnovljenim oduševljenjem širiti vjeru da bismo promicali novu evangelizaciju zajednica i zemalja najstarije kršćanske tradicije, koji gube vezu s Bogom, tako da ponovno otkriju radost vjerovanja. Briga za evangelizaciju ne smije nikada ostati na marginama crkvenog djelovanja i kršćaninova osobnog života, već ga mora snažno karakterizirati, sa sviješću da smo u isti mah i oni kojima je evanđelje namijenjeno i oni koji su pozvani evanđelje širiti. Središte navještaja ostaje uvijek isto: kerigma Krista umrlog i uskršlog za spas svijeta, kerigma Božje apsolutne i potpune ljubavi prema svakom muškarцу i svakoj ženi, koja ima svoj vrhunac u slanju vječnoga i jedinorođenog Sina, Gospodina Isusa, koji se nije sustezao preuzeti na sebe siromaštvo naše ljudske naravi, već ju je ljubio i otkupio, prinijevši samoga sebe na križu, od grijeha i smrti.

Vjera u Boga, u tome naumu ljubavi što ga je Krist ostvario, je prije svega dar i otajstvo koje treba prihvati u srcu i životu i za kojeg treba uvijek zahvaljivati Gospodinu. Ali vjera je dar koji nam je dan zato da ga dijelimo s drugima; to je talent kojeg smo primili zato da može donijeti ploda; to je svjetlo koje ne smije ostati skriveno, već mora svijetliti čitavoj kući. To je najvažniji dar koji nam je dan u našem životu i kojeg mi ne smijemo zadržati samo za sebe.

Navještaj postaje ljubav

"Jao meni ako evanđelja ne navješćujem", govorio je apostol Pavao (1 Kor 9, 16). Te riječi snažno odzvanjaju za svakog kršćanina i za svaku kršćansku zajednicu na svim kontinentima. I za Crkve na misijskim područjima, a to su uglavnom mlađe, tek nedavno osnovane Crkve, misionarstvo je postalo jedna prirođena dimenzija, premda one same još uvijek trebaju misionare. Mnogi svećenici, redovnici i redovnice, iz svih krajeva svijeta, brojni laici pa čak i cijele obitelji napuštaju svoje zemlje, svoje mjesne zajednice i odlaze u druge Crkve da svjedoče i navještaju Kristovo ime, u kojem čovječanstvo nalazi spasenje. Riječ je o izrazu dubokog zajedništva, dijeljenja i ljubavi među Crkvama, da bi svaki čovjek mogao, prvi put ili pak ponovno, čuti navještaj koji ozdravlja i pristupiti sakramentima, izvoru pravoga života.

Zajedno s tim uzvišenim znakom vjere pretočene u ljubav, podsjećam i zahvaljujem Papinskim misijskim djelima, koja predstavljaju oruđa za suradnju u općoj misiji Crkve u svijetu. Zahvaljujući njihovu djelovanju navještaj evanđelja se pretvara također u pomoć bližnjemu, pravednost prema najsromišnjima, mogućnost pružanja izobrazbe u najudaljenijim selima, liječničku pomoć u dalekim krajevima, oslobođanje od bijede, vraćanje prava obespravljenima, potporu razvoju naroda, prevladavanje etničkih podjela, poštivanje prema životu u svim životnim dobima.

Draga braće i sestre, zazivam nad djelo evangelizacije ad gentes, i na osobit način na njegove radnike, izlijevanje Duha Svetoga, da im Božja milost pomogne odlučnije kročiti u povijesti svijeta. Zajedno s blaženim Johnom Henryjem Newmanom želim moliti: "Prati, Gospodine, svoje misionare u krajevima koje treba evangelizirati, stavi im prave riječi u usta, daj da njihov trud urodi plodom". Neka Djevica Marija, Majka Crkve i Zvijezda evangelizacije, prati sve misionare evanđelja.

Iz Vatikana, 6. siječnja 2012., na svetkovinu Bogojavljenja

Papa Benedikt XVI.

IZ PROVINCIJALATA

Br. 135/2012.

Split, 4. rujna 2012.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci

Drage sestre!

Dostavljam vam teme mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka za 2012./2013. godinu.

U pripremi tema članice provincijskoga Vijeća za duhovnost slijedile su Provincijski plan 2011.-2016. kojim se promiče poniranje u Riječ Božju kako bi se od nje i s njom živjelo, i to svake godine pod novim vidom. Tako nam je ove godine pozornije osluškivati što nam Riječ govori ili, rečeno u Franjinom duhu, naginjati uho svoga srca nebili smo što jasnije čule i razumjele glas Sina Božjega (usp. 2P 6-8).

Sve teme ovogodišnjih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka objedinjuje zajednički naslov *Posluh riječi Božjoj*. Razrađene po mjesecima žele nas potaknuti da predanije razvijamo umijeće osobnog i zajedničarskog slušanja riječi Božje, jer samo onaj tko u središte svoga života postavi Riječ i od nje doista živi, može izgrađivati ispravne odnose s drugima i otkrivati smisao stvarnosti (usp. Poticajnu misao iz Provincijskog plana, str. 13).

Čitanjem i promišljanjem Biblijskih tekstova mi se pridružujemo duhovnim velikanima koji su pred nama kročili a traženjem volje Božje i ustrajnim posluhom u svakodnevici i nama utrli put, kako vjerničkog, tako i redovničkog predanja Bogu. Isus Krist, ljubljeni Sin Očev za kojega kaže: Slušajte ga! (usp. Lk 9,35) nadahnuće je i mjera naše vjerničke i redovničke poslušnosti koja se ozbiljuje u odnosu prema Bogu, a potvrđuje u našim međuljudskim i međusestrinskim odnosima.

Oslanjajući se na Božju riječ i osluškujući na što nas potiče u našoj svakodnevici želim, dragе sestre, da nam priprema i održavanje mjesečnih duhovnih obnova i odgojno-obrazovnih sastanaka pomogne u sagledavanju stvarnoga stanja s obzirom na služenje i posluh u našoj Zajednici i posvjećivanju osobnoga življenja zavjeta poslušnosti te tako svaka od nas dade svoj doprinos u stvaranju pozitivnijega ozračja. Kako bismo u tome i uspjele stavljam vam na srce prijedlog Provincijskoga plana: proučiti dokument Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života *Služenje autoriteta i posluh*.

Po zagovoru sv. Franje neka vas prati Božji mir i blagoslov!

s. Leonka Bošnjak Čovo, provinc. predstojnica

POSLUH RIJEČI BOŽJOJ

Mjesečne duhovne obnove i odgojno-obrazovni sastanci 2012./2013.

LISTOPAD:

Čuj, Izraele!

Uvodno razmišljanje: *Pnz 6, 1-9; 20-25*

Literatura:

Anton Rotzetter-Thaddée Matura, *Živjeti Evandjele s Franjom Asiškim*, str. 29-32, 46-48, 58-59, 62-63, 180-182.

Kajetan Esser, *Početak i svrha franjevačkog reda*, str. 133-140.

Augustin Kordić, *1. poglavlje: U ime Gospodnje! Počinje Pravilo i život...*, str. 68-69.

Nikola Vukoja, *8. poglavlje: Poslušnost u ljubavi...*, str. 136-137.

Lekcija 5, str. 6-12; 16-17.

Pravilo, 1.

Čuti, Posluh, Riječ Božja, Vjera u: Rječnik biblijske teologije

Dokumenti:

DV 1-5. 9; LG 12-13. 17. 43; GS 4. 11; PO 4; PC 2;

PF 13; FT 4. 6-7.

STUDENI:

Blago onima koji riječ Božju čuju i zadrže u plemenitu srcu

Uvodno razmišljanje: *Lk 6, 46-49*

Literatura:

Kajetan Esser, *Opomene svetoga Franje*, (III.), str. 33-46. i (VII.), str. 68-75.

Spisi svetog Franje i svete Klare, NPr. 1.

Pravilo, 3.

Augustin Kordić, *1. poglavlje: U ime Gospodnje! Počinje Pravilo i život*, str. 70-71.

Nikola Vukoja, *8. poglavlje: Poslušnost u ljubavi...*, str. 136-137.

Lekcija 8, str. 9 i 17.

Riječ Božja, Vjera, Volja Božja u: Rječnik biblijske teologije

Dokumenti:

LG 40. 47; VC 91-92;

ET 53-54; VD 22. 25. 72; FT 7. 19. 20g. 21; PF 14.

PROSINAC:

Susret s Riječju koja je Tijelom postala

Uvodno razmišljanje: *Iv 1,1-4*

Literatura:

Anton Rotzetter-Thaddée Matura, *Živjeti Evandelje s Franjom Asiškim*, str. 51-54; 67-68; 119-121; 124-126.

Nikola Vukova, *8. poglavlje: Poslušnost u ljubavi...* str. 136 -137.

Lekcija 1, str. 11-14.

Lekcija 14, str. 5-6; 13.

Konstitucije, Čl. 11; 19.

Riječ Božja, Vjera u: Rječnik biblijske teologije

Dokumenti:

DV 13;

VD 6. 11. 12. 14. 18; PF 10; FT 8ab. 13. 20. 23 a,b.

SIJEČANJ:

Ovo je Sin moj, ljubljeni, njega slušajte

Uvodno razmišljanje: *Iv 4,7-21 ili Pnz 30,1-20*

Literatura:

Kajetan Esser, *Opomene svetoga Franje*, (IV.), str. 47-53.

Spisi svetog Franje i svete Klare, Nepotvrđeno pravilo br. 22.

Anton Rotzetter-Thaddée Matura, *Živjeti Evandelje s Franjom Asiškim*, str. 17-18; 68-71.

Brakkenstein Community, *Pravilo za novi početak*, str. 25-29.

Augustin Kordić, *1. poglavlje: Uime Gospodnje! Počinje Pravilo i život...* str. 72-76.

Nikola Vukova, *8. poglavlje: Poslušnost u ljubavi...* str. 140-143.

Lekcija 7, str. 8-9.

Joyce Ridick, *Zavjeti*, str. 145-147.

Dokumenti:

OT 11; LG 42. 44; AG 3; GS 27-28. 93; PC 6. 14a;

FT 8d,e. 14. 16. 22-23 b,c. 24a,b.

VELJAČA:

Ženo, velika je tvoja vjera

Uvodno razmišljanje: *Dj 16,13-15*

Literatura:

- Rotzetter – T. Matura, *Živjeti Evandjelje s Franjom Asiškim*, str. 64-65; 126.
Giambattista Montorsi, *Klara Asiška–učiteljica života*, str. 193-195.
Brakkenstein Community, *Pravilo za novi početak*, str. 58-59.
Nikola Vukoja, *8. poglavlje: Poslušnost u ljubavi...* str. 139-140; 145-148.
Lekcija 25, str. 6-7.
Konstitucije, čl. 19-22.
Odredbe, čl. 17-22.
Marija, Vjernost u: Rječnik biblijske teologije, st. 519-522.

Dokumenti:

- LG 56. 58; PC 1. 5. 14b. 25;
ET 23-29; VD 25. 27-28; PF 9; FT 9-10. 15. 16b. 24c. 31.

OŽUJAK:

Vidio sam jade svoga naroda i čuo mu vapaj

Uvodno razmišljanje: *Izl 3,7-12*

Literatura:

- Kajetan Eßer, *Početak i svrha franjevačkog reda*, str. 94-95.
Spisi svetog Franje i svete Klare, Pismo četvrtu (Nekom provincijalu)
Rotzetter – T. Matura, *Živjeti Evandjelje s Franjom Asiškim*, str. 65-67; 127-128.
Križ, u: *Rječnik biblijske teologije*

Dokumenti:

- DV 14; LG 41; GS 8-9. 13-14; PC 14c;
VD 9. 22-24; PF 13; FT 12. 20g. 21. 25d,e; 27-29.

TRAVANJ:

Krist naš posluh - Kristova poslušnost naše spasenje

Uvodno razmišljanje: *Fil 2,6-11*

Literatura:

Kajetan Esser, *Opomene svetoga Franje*, (II. i III.), str. 26-32; 37-39.

Anton Rotzetter-Thaddée Matura, *Živjeti Evandelje s Franjom Asiškim*, str. 131-132; 136-137.

Nikola Vukoja, *8. poglavlje: Poslušnost u ljubavi...* br. 25.

Posluh, u: *Rječnik biblijske teologije*

Dokumenti:

DV 21; GS 2. 18. 22;

RD 10. 13; VC 21-22; VD 12c,d,e. 13. 51; FT 29. 25c. 26. 30.

SVIBANJ:

Evo, sve činim novo!

Uvodno razmišljanje: *Otkr 21,3-7 ili Kol 3,10-17*

Literatura:

D. Kolimbatović, *S Franjom Asiškim u treće tisućljeće*, str. 40-45.

Anton Rotzetter-Thaddée Matura, *Živjeti Evandelje s Franjom Asiškim*, str. 193-194.

Lekcija 6, str. 11-13.

Luigi Guccini, *Karizma osoba i zajednica u redovničkom životu*, str. 44-46.

Odredbe, čl. 17.

Dokumenti:

LG 4; AG 40; GS 1;

ET 55; VD 27. 30b. 5O; FT 11b,c. 17-18. 20e. 25f.

LITERATURA:

1. Anton ROTZETTER-Thaddée Matura: *Živjeti Evanđelje s Franjom Asiškim*, Zagreb 1984.
2. Kajetan ESSER: *Početak i svrha franjevačkog reda*, Split 1983.
3. Kajetan ESSER: *Opomene svetoga Franje*, Zagreb 1995.
4. *Spisi svetoga Franje i svete Klare*, Mostar 2005.
5. *Pravilo i Konstitucije Družbe Školskih sestara franjevaka Krista Kralja*, Split 2010.
6. D. KOLIMBATOVIC: *S Franjom Asiškim u treće tisućljeće*, Zagreb 1999.
7. Luigi GUCCINI: *Karizma osoba i zajednica u redovničkom životu*, Split 1997.
8. Brakkenstein COMMUNITY: *Pravilo za novi početak*, Zagreb 1997.
9. Giambattista MONTORSI: *Klara Asiška–učiteljica života*, Zagreb 1993.
10. Augustin KORDIĆ: *1. poglavje: U ime Gospodnje! Počinje Pravilo i život...* u: Zbornik radova sa seminara u Odri održanog 7.-9. listopada 1986., *Pravilo i život*, Zagreb 1987.
11. Nikola VUKOJA: *8. poglavje: Poslušnost u ljubavi...* u: Zbornik radova sa seminara u Odri održanog 7.-9. listopada 1986, *Pravilo i život*, Zagreb 1987.
12. Xavier LÉON-DUFOUR: *Rječnik biblijske teologije*, Zagreb 1988.
13. Joyce RIDICK: *Zavjeti*, Zagreb 1988.
14. *Osnovni tečaj o franjevačkoj misionarskoj karizmi. Lekcije*. Sarajevo-Zagreb 2003.

15. *Dokumenti Drugoga vatikanskoga sabora*
AG – *Ad Gentes*, Dekret o misijskoj djelatnosti Crkve
DV – *Dei Verbum*, Dogmatska konstitucija o božanskoj objavi
GS – *Gaudium et Spes*, Dogmatska konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu
LG – *Lumen Gentium*, Dogmatska konstitucija o Crkvi
OT – *Optatam Totius*, Dekret o svećeničkoj formaciji
PC – *Perfectae Caritatis*, Dekret o obnovi redovništva
PO – *Presbyterorum Ordinis*, Dekret o službi i životu svećenika

16. *Katekizam katoličke Crkve*, Zagreb 1994.

17. ET – *Evangelica Testificatio*, Apostolski nagovor Pavla VI. O obnovi redovničkog života po nauku Drugog vatikanskog sabora, 1971. u: *Crkveni dokumenti o posvećenom životu*, /priredio V. Nuić/, Zagreb, HKVRP/HUVRP, 1997.
18. RD – *Redemptionis Donum*, Apostolska pobudnica Ivana Pavla II., 1984. u: *Crkveni dokumenti o posvećenom životu*, /priredio V. Nuić/, Zagreb, HKVRP/HUVRP, 1997.
19. PF – *Porta fidei. Vrata vjere*, Apostolsko pismo pape Benedikta XVI. 2011.
20. FT – *Faciem tuam, Domine, requiram. Služenje autoriteta i posluh*. Naputak Kongregacije za IPŽ i DAŽ, Zagreb, HKVRP/HUVRP, 2008.
21. VC – *Vita consecrata*, Postsinodalna apostolska pobudnica sv. Oca Ivana Pavla II. o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu, 1996.
22. VD – *Verbum Domini. Riječ Gospodnja*, Postsinodalna apostolska pobudnica sv. Oca Benedikta XVI., KS, Zagreb 2011.

Br. 153/2012.

Split, 19. rujna 2012.

Svim sestrama Provincije

Predmet: **Trajni odgoj – seminari 2012.**

Drage sestre!

Prema odluci Provincijalnoga kapitula 2011. godine u našoj je Zajednici upriličen prvi krug seminara komunikacije za sve sestre, pod vodstvom stručnih osoba.

Ove godine nastavljamo s održavanjem seminara kroz poticajna predavanja i ciljane radionice. Umjesto dr. sc. Veronike Reljac, koja je spriječena novim obvezama na Fakultetu, a na njezinu preporuku, predavač je fra Krunoslav Kolarić, vicemagistar franjevačkih novaka na Trsatu i gestalt terapeut. Radionice i nadalje vodi gđa Zorica Janković, prof. defektologinja, gestalt psihoterapeutkinja i medijatorica u sukobima.

U ovom krugu seminara promatrat ćemo kroz predavanja svoj redovnički život i poslanje u svjetlu i primjeru svetoga Franje Asiškoga, dok ćemo u radionicama postati dionice *Avanture osobnog/zajedničkog putovanja kroz emocije*.

Mjesto i datum održavanja seminara:

Split, 13. i 14. listopada 2012.

Zagreb, 20. i 21. listopada 2012.

Zadar, 3. i 4. studenoga 2012.

Split, 10. i 11. studenoga 2012.

Zadar, 1. i 2. prosinca 2012.

Zagreb, 8. i 9. prosinca 2012.

Seminar započinje prvoga naznačenoga dana u 9.00 sati i traje dva puna dana. Molim vas, sestre, da svoje sudjelovanje na seminaru pravodobno prijavite predstojnici kuće u kojoj se seminar održava.

Naše osobno i zajedničko propitivanje redovništva i franjevaštva neka nas potakne i pomogne nam u kontroliranju emocija, njegovanju samopouzdanja te unaprjeđenju međusobne komunikacije.

S tim vas željama sve srdačno pozdravljam

s. Leonka Bošnjak Čovo, provinc. predstojnica

SA SJEDNICA PROVINCIJALNOGA VIJEĆA

Split, 29. srpnja 2012.

Udovoljeno je molbi s. Miljenke Biošić za premještaj iz Paga u Zadar.
Razmotreni su još neki prisjepi dopisi i molbe.

Split, 22. rujna 2012.

Razmotrena su gospodarstvena pitanja s obzirom na kuću u Pagu i u Splitu, Glagoljaška 1.
Razmotreni su pristigli dopisi i molbe. Između ostalih, razmotrene su i povoljno riješene
molbe za obnovu zavjeta s. Justine Kavugho Vumilia i s. Brigitte Nsimire Machumu.
S. Samuela Šimunović je premještena iz zajednice u Bukavu, Av. du Plateau 5, u
Nyantende. S. Mirjana Puljiz je premještena iz Splita u zajednicu sestara u Pagu.

s. Marija Petra Vučemilo, provinc. tajnica

OBAVIJESTI

Bolesne sestre

Tijekom posljednjih mjeseci, uz ljetnu žegu, nekoliko sestara podnosile su i bolničku
vrućinu i bile podvrgnute manjim ili većim operativnim zahvatima: s. Mihelina Čirjak, s.
Amalija Klapež, s. Andrijana Marušić, s. Bernardica Jenjić, s. Natalija Vučković, s. Nada
Masnić, s. Françoise Balibuno Ciza, s. Matilda Čarić i s. Silvana Klapež.

Duhovna obnova za juniorke

Jednodnevna duhovna obnova za naše sestre s privremenim zavjetima održana je 30. lipnja
u Splitu i u Vepricu. Obnovu je predvodila s. Stela Mijić.

Susret misionara

Od 2. do 5. srpnja u Bjelovaru je održan susret hrvatskih misionara i misionarkâ koji
djeluju u misijama diljem svijeta. Na susretu je sudjelovala s. Mirjam Penić, naša
misionarka u DR Kongu.

Obnova zavjeta

S. Emilienne Nankafu obnovila je zavjete 1. kolovoza, a s. Seraphine Fazila Kanyere
Karambu 11. kolovoza u Bukavu, Av. La voix du Congo 177. Zavjete je primila s. Mislava
Prkić, zamjenica povjerenice sestra u DR Kongu.

Početak novicijata

Godinu novicijata započele su s. Anne-Marie Mukundwa Kalinga i s. Marie-Louise Masika Kavuke 25. kolovoza u našoj kući odgoja u Bukavu, Av. du Plateau 5.

S. Anne-Marie imendan slavi 26. srpnja, a s. Marie-Louise 28. travnja.

Blagoslov kuće u Sinju i preseljenje sestara

U subotu 1. rujna sestre iz franjevačkog samostana Čudotvorne Gospe Sinjske preselile su u našu kuću. Taj događaj obilježen je euharistijskim slavljem i blagoslovom obnovljene i dograđene kuće. Uz sestre tamošnje zajednice na slavlju su bile i članice Provincijalnoga vijeća.

Konferencija Europskog društva žena u teološkom istraživanju

U franjevačkom samostanu na Trsteniku u Splitu od 2. do 5. rujna održana je 8. regionalna konferencija Europskog društva žena u teološkom istraživanju za srednju i istočnu Europu, na temu *I otrt će im svaku suzu s očiju* (Iz 25,8 i Otk 21,4), *Teološko približavanje patnji i nadi žena*. U organizaciji konferencije sudjelovala je s. Rebeka Anić, a nazočilo je više naših sestara.

Sastanak kućnih predstojnica

Godišnji sastanak kućnih predstojnica s provincijalnom predstojnicom održan je 7. rujna u provincijalnom središtu u Splitu. Izlaganje tom prigodom i predstavljanje dokumenta Kongregacije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života *Služenje autoriteta i posluh* imao je prof. dr. Marinko Vidović.

Proslava redovničkih jubileja

Proslava jubileja redovničkoga života: 70, 60, 50 i 25 - naših dvadeset i dviju sestara - bila je na blagdan Male Gospe na Lovretu. Tom prigodom premijerno je izведен scenski prikaz *Franjo Asiški u zemlji Hrvata*, za koji je tekst napisala s. Judita Čovo u prigodi obilježavanja 800. obljetnice dolaska sv. Franje Asiškoga na hrvatsku obalu. Predstavu su izveli učenici O. Š. Stjepan Radić iz Imotskog. U pripremi predstave osim s. Filipe Smoljo sudjelovali su nastavnici i suradnici škole. Pjevane dijelove izveo je zbor naših sestara.

Duhovna obnova za jubilantkinje

Od 10. do 12. rujna na Lovretu je održana duhovna obnova za jubilantkinje visokih redovničkih jubileja, od 50. obljetnice na više. Voditelj je bio fra Domagoj Runje, a tema *One ne razumješe riječi koju im reče* (Lk 2,50).

U prigodi 25. obljetnice redovničkoga života naše sestre pridružile su se sestrama Mostarske provincije od 16. do 21. srpnja u Međugorju. Nakon toga tjedan dana provele su zajedno u Trpanju.

Redovnički dani

Redovnički dani na temu *Uloga i važnost žene u prenošenju vjere* održani su u Zagrebu 14. i 15. rujna, a u Splitu 21. i 22. rujna. U Zagrebu i u Splitu sudjelovale su naše sestre.

Nova kandidatkinja

U kandidaturu u Splitu, dana 15. rujna 2012. godine, primljena je Marija Matanović. Marija dolazi iz Kostrča, župa Tolisa, Bosanska Posavina. Završila je gimnaziju u Orašju, a u Splitu je položila državnu maturu i u to je vrijeme boravila s nama na Lovretu.

800. obljetnica dolaska Franje Asiškoga na hrvatski dio Jadrana

Obilježavanje 800. obljetnice dolaska Franje Asiškoga na hrvatsku obalu pod okvirnim naslovom *Gospodin mi dade vjeru* odvija se u više etapa. Obuhvaća znanstveni, kulturni, katehetsko-pastoralni i molitveno-liturgijski dio.

Svoj doprinos proslavi dale su i naše sestre. Tom prigodom izveden je scenski prikaz *Franjo Asiški u zemlji Hrvata*, za koji je tekst napisala s. Judita Čovo. Za pripremu se pobrinula s. Filipa Smoljo u suradnji s nastavnicima i učenicima O.Š. Stjepan Radić iz Imotskog. Premijerno igrokaz je izведен 8. rujna u samostanu na Lovretu u prigodi proslave jubileja redovničkoga života naših sestara. Za širu javnost scenski prikaz je izведен 23. rujna u Nadbiskupijskom sjemeništu u Splitu, a 30. rujna u župnoj crkvi u Imotskom.

Na okruglom stolu o sv. Franji, 26. rujna u franjevačkom klerikatu o. Ante Antića u Splitu, uz poznata imena hrvatske kulture, znanosti i franjevaštva, sudjelovala je i s. Judita Čovo.

Na međunarodnom znanstvenom simpoziju *Početci franjevaštva u Hrvata* u Splitu 1. listopada i u Zadru 2. listopada sudjelovale su naše brojne sestre.

Središnje misno slavlje je 6. listopada na Sustipanu u Splitu.

ZBIVANJA I OSVRTI

MOLITI SE ZA SVAKOGA I VOLJETI SVAKOGA

Cijeli svoj život provodi s Bogom i u Njegovoj prisutnosti ustaje i liježe. S Njim je išla u polje i vraćala se s polja. Uvijek s krunicom u ruci i molitvom na usnama. Boja je žena molitve i rada. Za sebe nikada ništa ne traži i uvijek kaže: "Lako je za me, neka drugi ima". I tako cijelo jedno stoljeće. Životno je to svjedočanstvo uzorne vjernice Boje Kovač iz župe Rođenja Blažene Djevice Marije – Ljubunčić, nedaleko od Livna u Bosni i Hercegovini, koja je nedavno proslavila stoti rođendan.

Rođena je 23. travnja davne 1912. godine u obližnjem Lusniću u vjerničkoj obitelji Barun iz koje su potekla brojna duhovna zvanja. Naime, iz njezine rodne kuće u redovništvo je poslo čak pet svećenika i četiri časne sestre, a računajući na njezinu bližu rodbinu tu je dvadesetak duhovnih zvanja, što ju je uvijek naročito radovalo i za to je na poseban način zahvaljivala Bogu. O njezinim "kamenim" genima svjedoči i činjenica da joj je majka Cvita rođ. Damjanović, podrijetlom iz Bitelića kod Sinja, doživjela čak 104 godine, a da nikada nije posjetila liječnika.

Boja se udala u Ljubunčić 1833. godine za Marka Kovača, s kojim je živjela više od četiri desetljeća u ljubavi i razumijevanju, onako kako su se i zavjetovali pred oltarom. Suprug Marko – koji je bio nadaleko poznat kao vrijedan istinski umjetnik u svome zanatu, bilo da je riječ o bravarskim ili pak građevinskim poslovima – preminuo je 1975. godine u 65. godini života. Plod njihova skladnog kršćanskog braka, u kojemu nikada nije bilo grube riječi, sedmero je djece: Mara, Ljuba, Andža s. Borislava, Mile, Nevenka, Janja i Božo. Četiri su kćeri i danas žive, a dva sina i jedna kći preselili su u vječnu domovinu.

Čitav je život Boja provela u težačkome radu, vrijedno i skromno, nadasve samozatajno. Takva je i danas – uvijek spremna pomoći drugome, pa i kroz molitvu. Moglo bi se reći da je njezino životno geslo moliti se za svakoga i voljeti svakoga. A Bog joj je dao snage da i u stotoj redovito sudjeluje na misnim slavljima u župnoj crkvi u Ljubunčiću. Još se uvijek uglavnom brine sama za sebe, a mnogo joj pomaže i nevjesta Pavica. Posebno je radosna kada ju okruže njezini brojni (pra)unuci. Baka Boja, naime, ima 14 unučadi, 34 praučadi i troje prapravnučadi.

Svjedočanstvo njezina života na najbolji način pokazuje da su vjera i radost, skromnost i samokontrola, jer i sama svjedoči da se "nikada nije do sitosti najela", "recept" iskoraka u drugo stoljeće života. Života u kojemu su Bog i Njegova providnost uvijek na prvome mjestu, pa na sve nedaće baka Boja hrabro i spremno, u dubokoj vjeri, kaže: "Bogu fala, sve se nadiće". Ima li ljepše poruke za današnje vrijeme?

s. Borislava Kovač

SVETA TROJICA

U subotu, 30. lipnja, uputile smo se nas tri juniorke - s. Nada, s. Mirjana i s. Dragica - predvođene s. Stelom prema crkvici Sv. Trojice, gdje smo okružene suncem i cvrkutom ptica započele našu jednodnevnu duhovnu obnovu.

Tekst *Tragovi u pjesku* poslužio nam je kao uvod. Nakon pročitanog teksta zastale smo u razmišljanju gdje se nalazimo i što očekujemo od tog darovanog dana. Nakon što smo iznijele svoja razmišljanja, prešle smo na starozavjetni tekst (Post 18) na temelju kojeg je nastala ikona Presvetog Trojstva. S. Stela nam je prenijela koje ona bogatstvo skriva u sebi te kako je u biti namijenjena svakom od nas osobno. Doista, tko god se malo dublje zagleda otkrit će u njoj osobni poziv na zajedništvo. Poslije izlaganja smo se povukle, svaka je u svojoj osami razmatrala ponuđeni sadržaj. Za molitvu srednjeg časa uzele smo litanije Presvetog Trojstva.

Nakon ručka na Lovretu uputile smo se u Makarsku u obilazak Malakološkog muzeja u kome već dulji niz godina djeluje naša s. Edita, koja nas je srdačno dočekala, pokazala nam muzej te posvijestila koliko ljepote naša Domovina skriva u sebi. Iz muzeja smo se zaputile u Vepric gdje smo sudjelovale u slavlju sv. mise. Na povratku smo svratile u Omiš gdje smo se divile još jednom čudu Lijepe naše, gledajući kako se Cetina ulijeva u more pod budnim Milinim okom.

Moj osobni dojam, kratko rečeno: Dan je bio uspješan. Mogla sam se uživjeti u tekstove i tumačenja, povezati ih sa svojim osobnim razmišljanjima i svojom nutrinom. Isto tako sam uživala u prirodi i obilasku muzeja kao i druženju sa s. Editom. Hvala s. Steli koja nas je tog dana vodila i na njezinom trudu za nas i oko nas. Ponovilo se!

s. Dragica Karlić

SUSRET DUHOVNIH ZVANJA U ŽUPI GOSPE OD RUŽARIJA

Na blagdan sv. Jakova apostola 25. srpnja 2012., svećenici i redovnice vrličke župe održali su u crkvi Gospe od Ružarija prvi *susret duhovnih zvanja* vrličkog kraja koji je bio obilježen molitvom i zajedništvom.

Susretu su nazočili: fra Ivan Lelas, fra Božo Mandarić, s. Anijana Lelas, o. Tomaž Maras, fra Božo Duvnjak, o. Mate Božinović, s. Lucija Baturina, s. Ruža Baturina, s. Damisa Vučemilović Grgić, s. Marija Baturina, s. Boja Biuk, s. Silvana Milan, s. Maritana Batalić i sestre naše zajednice - s. Kruna Plazonić, s. Valentina Žeravica i s. Marislava Samardžić. Moglo nas je biti i više no, nažalost, neki zbog raznih obaveza nisu mogli doći. Nadamo se da će nas dogodine biti više.

Da bi Crkva, zajednica Kristovih učenika, izrasla u jedno i jedinstveno Tijelo Kristovo, potrebno je da ujedinjuje mnoge službe pod vodstvom istoga Duha. Na ovoj nadahnutoj Pavlovoj misli produbljivali smo svoje zajedništvo u vjeri svjesni da je Isus, kao nekoć davno Dvanaestoricu, i nas sabrane pozvao da budemo svjedoci i suradnici njegova djela.

On je neke od svojih učenika izabrao za uzvišenije služenje tako što ih je postavio za predstojnike Crkve. Pavao ih naziva upraviteljima Božjih tajni i služiteljima Novoga saveza. Bog nikoga, kako u ono vrijeme tako i u ovo, ne poziva na privatnu službu, nego na sudioništvo u sveopćem spasiteljskom činu svijeta. Duhovna zvanja niču iz posebnoga Božjega izabranja koje je u biti dragocjen dar, rađa se iz Božjega srca, a do svoje punine razvija se u ljudskoj duši. Svima koje poziva: od Abrahama, Mojsija, preko Samuela, Amosa, Jeremije, Ilike do drugih biblijskih likova, Bog daje milost poslanja i dar ustrajnosti na njegovu putu. Svima na svoj način upravlja riječi koje je čuo i sv. Franjo: *Idi i popravi moju kuću*. Različiti su putovi kojima Bog u svijetu i među ljudima gradi harmoniju suživota neba i zemlje. U tom smislu i duhovna zvanja imaju svoju osobitu ulogu. I za njih za nas je Isus molio u velikosvećeničkoj molitvi.

U želji učvršćivanja svoje povezanosti s Kristom i izgradnje međusobnoga zajedništva susret duhovnih zvanja vrličkog kraja započeo je svečanim euharistijskim slavljem koje je predvodio organizator susreta fra Ivan Lelas uz koncelebraciju svećenika i domaćina župnika fra Josipa Gotovca. Misno slavlje svojim su pjevanjem uzveličale sestre različitih družbi.

Fra Ivan je u homiliji uputio okupljenima poticajne riječi uz želju da po primjeru svetoga Jakova, neumornog putnika i neustrašivog propovjednika Evandjelja, odjelotvoruju svoje poslanje u sredinama u kojima žive i djeluju. Posebno je naglasio potrebu molitve za nova duhovna zvanja.

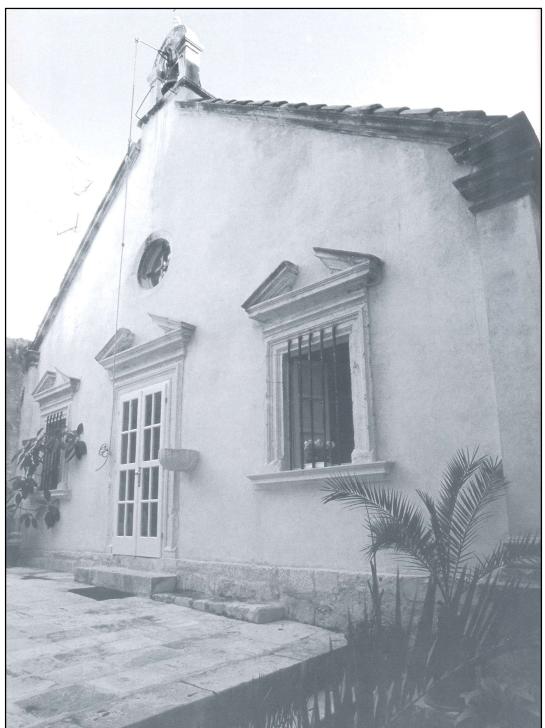
Na završetku euharistijskog slavlja u ime svih fra Ivan se zahvalio župniku na lijepom i srdačnom dočeku u našu Vrliku. Kako je fra Josip dobio premještaj na novu dužnost, toplo mu je izrazio zahvalnost za sve što je kroz dvije godine učinio za našu župu. Župnik se zahvalio svima nama koji smo došli na ovaj susret, a Vrličanima je preporučio da odgajaju svoje mlade kako bi se i u njima rodila klica svećeničkog ili redovničkog zvanja. Radosni i zahvalni Bogu na ovome daru, u čast Gospu zapjevali smo pjesmu Zdravo Djeko.

Poslije misnog slavlja zajedno smo se fotografirali, a nakon toga smo se družili s vjernicima ispred crkve oko spomenika poznatog Vrličanina fra Filipa Grabovca. Tu smo izmijenili svoja iskustva i dojmove. Na licima prisutnih se osjetila velika radost zbog našeg zajedničkog susreta. Nakon svega župnik nas je pozvao u župsku kuću na druženje i ručak koji je s ljubavlju bio pripremljen. Vrijeme je prošlo u razgovoru, ugodnom raspoloženju i uz pjesmu. Rastali smo se s nadom da ćemo se, ako Bog da, i dogodine susresti, ali u većem broju.

Zahvalni smo Bogu za ovaj naš susret i za sveopće poslanje Crkve, jer i po nama ona donosi Krista svijetu i uprisutnjuje ga u našu životnu svakodnevnicu.

s. Marislava Samardžić

BLAGDAN PREOBRAŽENJA GOSPODINOVA U SIGURATI

Prema našem dobrom i starom siguratskom običaju i ove smo se godine pripremili za svečanu proslavu u našoj starodrevnoj crkvi koja se nalazi u povijesnoj jezgri Dubrovnika i jedina je u cijeloj Dubrovačkoj biskupiji posvećena Preobraženju Gospodinovu.

Svečanu svetu misu predvodio je naš župnik don Stanko Lasić uz asistenciju don Tome Lučića, rektora crkve Svetog Vlaha, i novog gvardijana Male braće fra Veselka Grubišića. Don Stanko nas je u svojoj homiliji potaknuo na razmišljanje kako je blagdan Preobraženja blagdan Božje veličine i slave, naglasivši kako je Papa nakon pobjede kršćanske vojske nad Turcima 1456. odredio da se na taj dan prema crkvenom kalendaru slavi blagdan Kristova Preobraženja.

Kristovo Preobraženje na gori, kako ga donosi Markovo evandelje, snažno je svjedočanstvo vjere i garancija Božje vječnosti i naše besmrtnosti. Uz Isusa su stajali starozavjetni velikani Mojsije i Ilija (predstavnici zakona i proroka). Taj je čudesan prizor toliko ushitio trojicu učenika da je Petar zaželio vazda ostati na Gori - s Gospodinom pa makar i pod šatorom. Prizor je završio, Mojsije i Ilija iščezli, a Isus ostao sam sa svojim apostolima. Ne samo s njima, nego i s nama uz trajnu poruku da život nije samo Kalvarija, nego Gora Tabor i Gora Preobraženja kako za svakog pojedinca tako i za sve one koji Krista prihvataju, zaključio je župnik don Stanko.

Kako se ove godine blagdan slavio u ponedjeljak, mislile smo da ne će biti puno naroda. Dogodilo se baš suprotno. Naša je crkva bila dupkom puna, kao i dvorište.

Taj dan smo imale i Dan otvorenih vrata u našem samostanu. Dosljedne siguratskom običaju sve smo prisutne počastile kolačićima i sokovima.

Prijateljima i dobročiniteljima naše zajednice koje smo pozvali na zajedničku večeru bilo je ugodno u našemu društvu. Zajedništvo kojeg smo bili dionici kod stola Gospodnjega i u sestrinskoj blagovaonici sve nas je obogatilo i potaknulo da promišljamo o međusobnoj povezanosti i upućenosti jednih na druge.

s. Franka Babić

KRALJICA I MAJKA

Postoje li mjesta i trenutci posebnih Božjih milosti, povlašteni prostori nad kojima se Nebo malo više nagnje Zemlji a Nebesnici, čija se prisutnost gotovo osjetiti, otvaraju kanale utjehe za umorne zemljane? Ako postoje, Sinj je jedno od tih mjesta.

Većinu stvari koje te određuju ne biraš. One na neki način biraju tebe. Sazdaju te i oblikuju, utisnu sve ono bitno u tebe i postaju tvoj neodjeljivi dio, i, koliko god daleko odlutao, ostaju sigurni mostovi povratka sebi.

Gospa je izabrala Sinj za mjesto na kojem će biti posebno čašćena i postala dio njegovog identiteta, utkavši se u život i svijest ovdašnjega čovjeka. Pouzdanje u njezin zagovor i njezina blizina tolikima su bili utočište i utjeha u prečesto surovim prilikama života na ovom prostoru. Njezin veliki, izdaleka uočljivi, kip ponad grada koji gleda na cijeli kraj plastična je i smirujuća slika duhovne stvarnosti Majke koja bdije, povezujući Zemlju i Nebo, prošlost, sadašnjost i budućnost.

Prva milost koju smo s. Dragica i ja doživjеле, bila je milost prospavane noći u kući sestara na kontinentalnom zraku i koliko-toliko nižoj temperaturi od one splitske. Izgleda da su nam svježina jutra i intimnost kućne kapelice previše godile pa smo u Svetište stigle malo kasnije od onoga što smo planirale. Inače, tek nakon što smo se uputile iz Splita shvatile smo da je upravo ovaj dan Marijin spomendan – Blažena Djevica Marija Kraljica. Slučajnost!?

Svetište nije bilo pretjerano posjećeno tako da smo mogle u miru sudjelovati u Euharistiji i sabrati se na molitvu. Tko je barem malo upoznao i doživio Mariju, njezinu ljubav ali i moć, zna da je suvišno tražiti riječi kojim bi opisao susret s njom. Ona uvijek daruje dodatnu snagu, a ono što ona u tišini spusti u dušu čuješ i shvatiš tek puno kasnije. Nakon ove duhovne okrepe malo smo razgledale Svetište i kroz njegove eksponate prošetale kroz njegovu prošlost i sadašnjost, osobe i događaje koji su ga obilježili.

Unatoč vrućini odlučile smo prošetati do već spomenutog kipa i zavjetne crkvice na Gradu odakle se pruža pogled na Sinjsko polje i pitoma sela koja ga okružuju. Gledajući ostatke tvrđave, povijest se nekako sama kazuje i skoro da možeš ući u kožu nekih naših prapradjedova unutar tih zidina, u njihove tjeskobe i radosti u borbi za goli opstanak. Spustile smo se s Grada tražeći hladovinu i prateći postaje Križnog puta. Poslije ručka sa uputile smo se sa s. Natanaelom na obilazak prirodnih i povijesnih znamenitosti cetinskoga kraja. Odlučile smo slijediti Cetinu uzvodno sve do predubokog modro-zelenog oka iz kojeg izvire. Mirna površina izvora ne odaje snagu rijeke koja oplemenjuje ovaj kraj. Ona se krije u njenoj dubini. Privučene pogledom u bistro oko Cetine učinile smo nekoliko brzih ulazaka i još bržih izlazaka iz bolno ledene vode. Ovo, valjda, nećemo nikad zaboraviti. Zadržale smo se dosta dugo uživajući svim osjetilima.

Kad smo se uspjele odlijepiti od privlačne snage izvora svratile smo u srednjovjekovnu crkvicu sv. Spasa u neposrednoj blizini. Ona je pak priča, ili tisuću priča za sebe. Njen izgled i starost, rekonstrukcija osoba i događaja, pa i samo stajanje u tom prostoru nekako ispunja poštovanjem. Nekad mi se činila previše mračnom, danas mi je prelijepa. Sveti mjesto! A da je isto i za braću pravoslavce svjedoče brojne ikone koje su pobožnici tamo ostavili, utisнуvs i ih u pukotine Sv. Spasa. Drugi put, obećale smo tom svetom tlu, donijet ćemo i mi sliku naše drage Gospe sinjske.

Na povratku smo sabirale dojmove, vozeći se kroz prostranstva skoro netaknute prirode uz perućko jezero. Ovdje je sve kao u početku: kamen i nebo. Dovoljno. Susreti s ljudima su tako rijetki da ih jednostavno moraš pozdraviti. Na ovakvim prostranstvima gdje sve nekako dobiva svoju pravu mjeru ljudi se, pretpostavljam, lakše prepoznaju i više raduju jedni drugima.

Postoje li dani kad si bliže onom bitnom, Bogu, ljudima i sebi? Postoje. Ovo je bio jedan od njih. Postoje li mjesta posebnih milosti iz kojih nikad ne odlaziš prazan? Postoje. Sinj je jedan od njih.

Hvala sestrama u Sinju na gostoprимstvu, posebno su se potrudile da nam uljepšaju ovaj dan. Hvala!

s. Marina Fuštar, novakinja

BLAGOSLOV OBNOVLJENE KUĆE

Dana 1. rujna upriličile smo blagoslov naše obnovljene kuće i sestrinske zajednice u Sinju. Zajednica se brojčano povećala prelaskom dviju sestara iz franjevačkog samostana Čudotvorne Gospe Sinjske: s. Trpimire Penić i s. Marije Jelene Mijić.

Uz nas kućne sestre ovom su se slavlju pridružile i sestre iz Splita: provincijalna predstojnica s. Leonka Bošnjak, zamjenica provincijalne predstojnice s. Jozefa Lučić, savjetnica s. Kruna Plazonić, provincijalna ekonomka s. Senka Jenjić i provincijalna tajnica s. Marija Petra Vučemilo te kao predstavnik izvođača radova nadogradnje kuće gosp. Mate Lijić.

Euharistijsko slavlje za zajednicu u 11.30 sati predvodio je župnik fra Ante Bilokapić. Oslanjajući se na evanđelje o talentima obratio se sestrama poticajnim riječima. Zazivajući Božju milost na našu zajednicu, zaželio je da surađujemo s milosnim Božjim darovima i umnažamo ih na dobrobit svih onih kojima nas On šalje.

Nakon misnoga slavlja uslijedio je svečani blagoslov. Uz pjesmu i kađenje prošli smo kroz sve prostorije naše kuće. S posebnim smo se zanimanjem, pa i znatiželjom, zadržali u nadograđenom visokom potkrovju. Ugodno druženje i razgovor nastavili smo za obiteljskim stolom.

s. Natanaela Radinović

SASTANAK KUĆNIH PREDSTOJNICA

Godišnji sastanak kućnih predstojnica s provincijalnom predstojnicom održan je 7. rujna 2012. godine u provincijalnom središtu u Splitu. Nazočne su bile: s. Ivana Džimbeg, s. Sofija Vuković, s. Sidonija Radić, s. Željka Čeko, s. Božidara Kotek, s. Zorislava Radić, s. Franka Babić, s. Tamara Bota, s. Jozefina Čosić, s. Lujza Plavša, s. Kruna Plazonić, s. Magdalena Višić, s. Marta Škorić, s. Anka Cvitković, s. Mladenka Matić i s. Natalija Vučković. Svoj izostanak ispričale su s. Venancija Džimbeg, s. Natanaela Radinović i s. Anđela Milas.

Sastanak je započeo molitvom pripremljenom na temelju tekstova sv. Franje: *Pohvale za sve časove*, kratko čitanje iz Pravila *Poslušnost u ljubavi* i molitvom *Svemogući, presveti, previsoki...*

Slijedilo je predstavljanje dokumenta Kongregacije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života *Služenje autoriteta i posluh*. Dokument je predstavio prof. dr. don Marinko Vidović i održao izlaganje na tu temu. Don Marinko je dokument predstavio na jednostavan način, aktualizirajući ga u kontekstu sadašnje krize poimanja autoriteta i služenja. Nakon izlaganja razvila se plodna diskusija potaknuta pitanjima iz konkretnog života na koja je don Marinko odgovarao izravno, životno, bez okolišanja i mogućnosti odstupanja od evanđeoskih načela služenja i vrednovanja autoriteta i posluha.

U svom obraćanju nazočnim sestrama, provincijalna predstojnica s. Leonka Bošnjak Čovo je, na temelju svoga iskustva i viđenja stanja u zajednici, posebno s obzirom na autoritet i služenje, izdvojila neke bitne odrednice i pozvala na odgovornije vršenje službe te stvaranje ozračja u zajednici za predanje služenje i poštivanje autoriteta u duhu evanđeoske ljubavi i poslušnosti.

Provincijalna ekonom s. Senka Jenjić je u kratkom izvješću o gospodarstvenom stanju Provincije upoznala kućne predstojnice s većim zahvatima i ulaganjima u pojedinim našim kućama tijekom protekle godine. Osvrnula se na godišnje obračune kućnih zajednica i iznijela neke primjedbe na bilježenje primitaka i izdataka. Pozvala je kućne predstojnice da uredno vode blagajnički dnevnik, kao i popis inventara kuće te evidenciju o stjecanju novog inventara i rashodovanju potrošenoga. Potaknula je na odgovorno raspolažanje zajedničkim dobrima.

Svaka kućna predstojnica iznijela je izvješće o stanju u svojoj zajednici. Izvješća su se odnosila na molitveni život, zajednički život, apostolat, život u siromaštvu i posluh iz ljubavi te na provođenje prijedloga i zaključaka s prošlogodišnjeg sastanka kućnih predstojnica.

Nakon izvješća razvila se rasprava, osobito s obzirom na provođenje prošlogodišnjih prijedloga i zaključaka. Ustvrđeno je da nisu dovoljno zaživjeli u svim zajednicama te svi prijedlozi i zaključci od prošle godine ostaju za provođenje i bolje ostvarenje i u narednom razdoblju.

S. Leonka je potaknula kućne predstojnica na njihovu odgovornost i dužnost poticati sestre na vjernije obdržavanje onoga na što smo se zavjetovale, kao i na prednjačenje u poslušnosti. Pozvala je predstojnice da potiču sestre na održavanje cjelodnevnih duhovnih obnova, prakticiranje dana pustinje – povlačenja u osamu i tišinu, nastavak lanca molitve za zvanja, međusobno poticanje na osobnu i zajedničku molitvu; da vode brigu o redovitom održavanju i sudjelovanju svih sestara na odgojnim mjesecnim sastancima koji služe za rast

u duhovnom, sestrinskom i apostolskom životu; da vode računa o izbivanjima sestara iz zajednice te na dopuštenja za izbivanje ili odlazak u inozemstvo u skladu s našim pravilima. Istaknuto je da bi u pogledu jačanja osjetljivosti jedne za drugu bilo potrebno više neformalnih druženja i posjećivanja radi boljeg međusobnog upoznavanja.

S. Leonka je upozorila na odgovornost svih u odnosu prema sestrama u početnom odgoju. Podsjetila je na točku Odredaba da se posebna skrb, ljubav i razumijevanje posvećuje bolesnim i starijim sestrama, te predstojnicama posvijestila da su one dužne voditi brigu o svemu što im je potrebno.

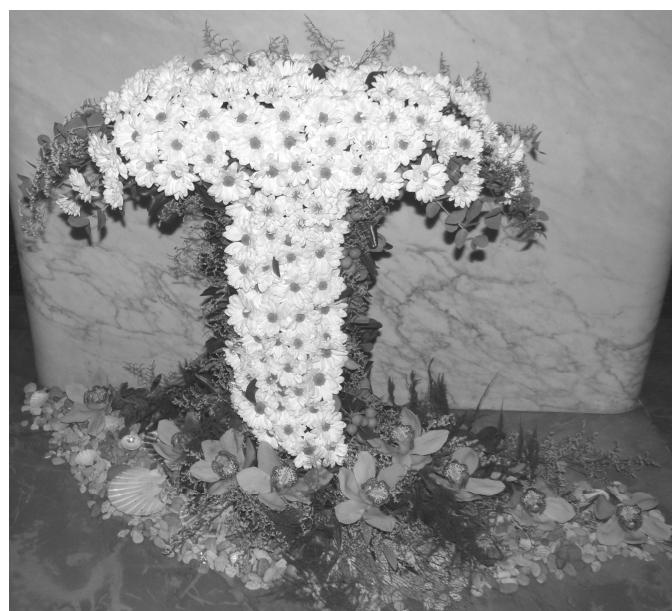
S obzirom na odnos prema materijalnim dobrima u okolnostima svjetske gospodarske krize koja se osjeća i u našoj Provinciji, naglašeno je da je kod planiranja većih izdataka potrebno tražiti dopuštenje Provincijalnoga vijeća. S. Leonka je upoznala predstojnice da se na sjednicama Provincijalnoga vijeća razmišljalo o mogućnostima štednje, što bi omogućilo daljnja planiranja na razini Provincije i poticalo pravilan odnos sestara prema zajedničkim materijalnim dobrima. Za svaku zajednicu je predložen način štednje i mogućnost doprinosa provincijalnoj blagajni.

U pogledu godišnjih odmora ponovno je naglašeno da imamo vlastite kuće uz more prikladne za odmor te nije potrebno odmor provoditi u tuđim kućama.

I nadalje se preporučuje da se *Odjeci* čuvaju u svim zajednicama i da se redovito uvezuju po godištim.

Na kraju je s. Leonka podsjetila na skore događaje i pozvala na sudjelovanje svih sestara. Na svetkovinu sv. Franje sve zajednice imaju upriličiti slavlje sa susjedima, dobročiniteljima pojedine zajednice, suradnicima, prijateljima i osobama značajnim za pojedine kućne zajednice i za Provinciju. Pozvala je sestre na sudjelovanje u svim događanjima vezanima uz proslava 800. obljetnice dolaska sv. Franje na hrvatsko tlo.

s. M. Petra

LOVRETSKI BISERI I DIJAMANTI, ZLATO I SREBRO

Ove smo godine na blagdan Male Gospe došle sa svih strana na Lovret, tamo gdje smo započele svoj redovnički život, kako bi proslavile netko bisernu, a netko dijamantnu, zlatnu ili pak srebrenu obiljetnicu redovničkog života.

Također nam se pridružila s. Leonarda Rupčić iz Mostarske provincije koja je provela svoj novicijat u Splitu prije 60 godina. Dopratile su je tri sestre iz Mostara. Bila je to zajednička radost i obostrano zadovoljstvo. Obradovale su nas poklonima među kojima posebnu pažnju privlače krunice koje su sestre same izradile, a zrnca krunice rasla su u njihovom vrtu. Bog im platio!

Slavlje je počelo u 9 sati svetom Misom koju je predslavio fra Šimun Bilokapić sa fra Stjepanom Čovo i fra Jakovom Begonja. Mi, sestre jubilantkinje, bile smo u prvim klupama, kao nekada davno kada smo polagale zavjete. Uvodne riječi na početku misnog slavlja, kao i sama homilija, bile su na poseban način upućene nama slavljenicama. Zbor lovretskih sestara je uzveličao slavlje svojim skladnim pjevanjem. Nakon sv. Mise slijedilo je čestitanje, fotografiranje i kratki predah.

Slijedeća točka bio je scenski prikaz *Franjo Asiški u zemlji Hrvata*, koji je prigodom 800. obljetnice stupanja Franje Asiškoga na hrvatsko tlo napisala s. Judita Čovo. Predstavu su odlično izveli učenici osnovne škole Stjepana Radića iz Imotskoga, a pripremale su ih s. Filipa Smoljo u suradnji sa Sanjom Bago i Ivanom Petričević, profesoricama hrvatskog jezika. Katja Nikolić, učiteljica razredne nastave i Vesna Ujević, vanjska suradnica škole, bile su zadužene za kostimografiju. Marko Mendeš, profesor likovnog odgoja, dobro je 'izradio' lađu kojom je *Franjo plovio na istok*. Ton majstor bio je gospodin Grgo Nikolić, a glazba kao i odgovarajuće slike koje su pratile scenski prikaz, izvrsno su pomogle u dočaranju tih davnih događaja. Neke glazbene točke izveo je zbor lovretskih sestara pod ravnanjem maestre s. Mirje Tabak. Posebnim pljeskom bila je nagrađena pjesma *Brate, protivni vjetre*, koja je riječima i ritmom dočarala oluju i vjetar koji je Franju i *mimo volje donio u naše strane*. Ovaj se scenski prikaz ne može opisati, to treba vidjeti i doživjeti.

Svečani ručak spremile su vrijedne naše sestre kuharice s velikom ljubavlju i požrtvovnošću. Dvorana je za ručak bila pripremljena u tren oka, neposredno nakon scenskog prikaza. Naime, sve se događalo u istom prostoru. I one sestre koje su posluživale, i one koje su prale suđe, imale su pune ruke posla. Velika hvala svima!

Nakon ručka, mi jubilantkinje sabrale smo se u dnevnom boravku gdje su nam naše poglavarice uručile prigodne darove kao sjećanje na ovaj veliki dan. Hvala im od srca!

Sa slavlјem na Malu Gospu nije sve završilo. Tri dana, 10., 11. i 12. rujna imale smo mogućnost obogatiti se tumačenjima Svetoga pisma koji se odnose na Mariju, a koje nam je s velikim umijećem i jednostavnošću prenosio fra Domagoj Runje. Naslov seminara je bio karakterističan: *Oni ne razumješe riječi koju im reče* (Lk 2,50). Taj mi naslov puno govori. Mislila sam da razumijem riječi Pisma, jer to je ono što svakodnevno čitam, razmišljam, molim. Sada sam iskusila, da unatoč godinama, ima puno toga što ne znam, što mi je kroz ova tri dana postalo jasnije, pa čak i novo. Velika hvala fra Domagoju!

Seminar je bio upriličen za sve ovogodišnje jubilantkinje, kao i za zlatne jubilantkinje slijedeće godine. Osim toga, vrata su bila otvorena, te su se rado priklučivale pojedine sestre lovretske zajednice.

Moje kolegice i ja, nas dvanaest, koje smo doživjele 50. obljetnicu redovničkog života, smatramo to posebnim Božjim blagoslovom, takoreći čudom. Nijedna od nas nije napustila redovničku zajednicu i sve smo još među živima na ovoj zemlji. Svemoćni, Silni i dobri Bože, za sve ti zahvaljujemo!

Svima vama, drage naše sestre, zahvaljujemo na molitvama i žrtvama kojima ste nas pratile na našem životnom putu, koji je ponekad bio trnovit, ali ipak, radosni i lijepi trenuci su snažniji!

Također smo zahvalne našim odgojiteljicama, živima i pokojnima. U duhu povezanosti naše zemaljske i nebeske zajednice preporučamo u molitve naše pokojne sestre predstojnice i voditeljicu s. Orestu Spacapan.

s. Sebastijana Stanić

ČESTITKE U PRIGODI REDOVNIČKIH JUBILEJA

Drage sestre svečarice!

S dubokim poštovanjem ispisujem niz vaših imena upućujući vam srdačnu čestitku u prigodi vaših jubileja redovničkoga života:

- s. Skolastika i s. Amalija,
- s. Irena, s. Branimira, s. Ladislava, s. Karla i s. Leonarda,
- s. Judita, s. Vinka, s. Sidonija, s. Marijana, s. Mladena, s. Mira, s. Lucija,
- s. Sebastijana, s. Margarita, s. Andrijana, s. Leonita i s. Paulina,
- s. Martina, s. Božidara i s. Leonka!

Molitvom i mislima sudjelujem u vašem slavlju i cjelokupnoj lovretskoj svečanosti.

Radost i zahvalnost danas ispunja i moje srce.

Hvala vam za život nesebično utkan u našu franjevačku obitelj.

Hvala vam za svjetlo nade i svjedočanstvo vjere, za ljubav i vjernost, zanose i želje, molitve i žrtve, hvala vam za stvaralačku odvažnost i radosno služenje mnogoj braći i sestrama!

Do sada se mnogo svjedočanstvo o Kristu utvrdilo u vama, i po vama! Vjeran je Bog koji vas pozva. On će vas učiniti i postojanima do kraja (usp. 1 Kor 1,6-9).

Srdačan pozdrav vama, drage svečarice, i svima okupljenima na vašem slavlju: Neka vas prati Božji blagoslov i Marijin zagovor!

Vaša s. Klara Šimunović, vrhovna predstojnica

Grottaferrata, 8. rujna 2012.

Draga s. Leonka, drage sestre jubilantkinje!

Danas, dok zahvaljujete Bogu za milost izabranja i ustrajnosti na putu redovničkog posvećenja upućujemo vam iskrene čestitke. Iako ne mogu nazočna sudjelovati u ovom slavlju, pridružujem se u srcu i u mislima vašoj radosti zahvaljujući Gospodinu što ste u vjernosti mogle odgovoriti na Njegov poziv i što ste se stavile u Njegovu službu.

Zahvalna sam za sestrinsku ljubav i dobrotu iskazanu našoj s. Leonardi Rupčić koja je prije šezdeset godina u vašoj Zajednici provela vrijeme novicijata.

Neka Gospodin bogato nagradi sve dobro koje ste tijekom 70, 60, 50, 25 godina redovničkoga života i djelovanja, svojom molitvom i žrtvom, utkale u život Crkve, naše Družbe i svih onih kojima vas je Gospodin slao.

U ime sestara franjevaka Provincije Svetе obitelji i osobno

s. M. Franka Bagarić, prov. predstojnica

Mostar, na blagdan Male Gospe 2012.

*Hvalimo i blagoslivljajmo Gospodina, zahvalujmo Njemu za sestre naše...
Sv. Otac Franjo*

*Ti, Gospodine, budu blagoslovjen, koji si me stvorio!
Sv. Majka Klara*

Poštovane i drage naše sestre franjevke – jubilantkinje!

S iskrenom radošću i osjećajima prepunim poštovanja i zahvalnosti, od srca vam čestitamo vaše jubileje! Zahvalne smo Gospodinu na daru vašega života i poziva, koji je donio obilje blagoslova nebrojenim dušama kojima ste poslane!

Pred licem anđela i ljudi, pred Bogom neka neprestano teče pjesma zahvalnica vašega života, da se Otac proslavi u vama, dok po vašem posvećenom životu izljeva obilje svoje ljubavi na duše, hvala mu za darove uma i srca kojima vas je obdario.

Vaš životni hod u redovničkom poslanju obogatio je sve: Crkvu Božju i Franjevačku obitelj, a posebno vašu Družbu i Provinciju! U našem franjevačkom jubileju - 800. obljetnici dolaska sv. Franje na hrvatsku obalu - i vaš je osobni jubilej: slavimo vaš dolazak u Franjinu kuću, u njegovu obitelj. Događaj je to velik i dar u jubileju, preko kojega nam Bog silno govori. Povjeravam vas i dalje Mariji – Majci divnoj, Kraljici franjevačkoga reda, jer ste pod njezinim pogledom ostvarile tolike plodove u vašem posvećenom životu. Neka vas On uvijek čuva!

S vama smo u Franjinu i Klarinu duhu trajno povezane! Neka se to nastavi zauvijek! I svim srcem vam hvala za svaku gestu ljubavi prema našoj zajednici!

Najiskrenije vas pozdravljamo u duhu mira i dobra. Ostajemo u trajnoj i zahvalnoj molitvi za vas, odane vam u Kristu i Mariji, sv. Ocu Franji i sv. Majci Klari

sestre klarise
s. M. Dolores Mandić, opatica

Split, 8. rujna 2012.

NAŠI POKOJNICI

SESTRE NAŠE DRUŽBE

S. M. Herminia Chávez Echeverría, živjela 82 godine, u Družbi 57 godina
preminula 17. srpnja 2012. u Asuncionu

S. M. Vladimira Mara Runje, živjela 91 godinu, u Družbi 71 godinu
preminula 29. srpnja 2012. u Splitu

RODBINA SESTARA

Anastasie Kahindo, majka s. Clare Agano Kahambu, preminula 30. kolovoza 2012.

Stipe Bajan, otac s. Zvjezdane, preminuo 25. rujna 2012.

fra Albert Marić, brat s. Zdravke, preminuo 25. rujna 2012.

S. M. VLADIMIRA MARA RUNJE

U nedjelju, 29. srpnja umrla je naša s. Vladimira Runje. Toga nedjeljnoga jutra lovretskoj zajednici, okupljenoj na euharistijskom slavlju, bila je pridružena iz svoje bolesničke sobe. Pri punoj svijesti i sabranosti, radost susreta s Bogom potvrdila je blagovanjem Tijela Kristova.

Ona koja je radost života i blagoslov posjedovanja, pa i najmanje stvari nesebično dijelila s potrebitima i bližnjima, učinila je isto i zadnje jutro svoga ovozemnoga života kad je, unatoč vidljive iscrpljenosti, izrazila nadu za boljim sutra i blagim se riječima obratila prisutnim sestrama.

Dan prijelaza s. Vladimire nebeskom Ocu pun je simbolike i može se povezati s njezinim životom. Naime, umrla je na dan kad nas Crkva poziva da dublje poniremo u otajstvo Krista te da u sjedinjenju s Njim budemo više dar jedni drugima. Krist koji se sestri Vladimiri, a i svima nama, darivao i dariva u i po Euharistiji, cijeli joj je život bio nadahnuće i poticaj da nesebično dijeli ljudima ono što ima i može. Vjerno je slijedila njegov glas. Svoj pogled neumorno je usmjeravala prema Bogu. Da je crpila snagu s pravoga vrela života može se zaključiti iz njezinih riječi: "Starost je najteža, ali ne bojim se starosti, nemoći i samoće jer razgovaram s Bogom i Gospodom."

Ona kao da je svojim življenjem odjelotvorila riječi sv. Jeronima: "Dan Gospodnji, dan uskrsnuća, dan kršćana, naš je dan".

Iznutra oslobođena, do zadnjih snaga, uvijek tiha i nemametljiva, zauzeta za dobro zajednice i potrebitih, objedinila je u sebi Martu i Mariju. Na spomendan sv. Marte je umrla, a poput Marije ostala je vjerna svom opredjeljenju za Krista, znajući da je odabrala bolji dio, onaj koji joj nitko ne će oduzeti.

S. Vladimira, krsnim imenom Mara Runje, rođena je 24. listopada 1920. godine u Karakašici, u župi Čudotvorne Gospe Sinjske u kršćanskoj obitelji, od oca Ivana i majke Ande rođene Boko. Bila je najstarije dijete u obitelji, ali ne i jedina koja je svoj život posvetila služenju u redovničkoj obitelji. Uz nju se za redovnički poziv opredijelila i njezina sestra, redovničkim imenom s. Josipa, benediktinka samostana u Trogiru.

Pučku školu s. Vladimira je završila kod sestara milosrdnica u Sinju. Našu franjevačku zajednicu i sestre upoznavala je preko svoje tete, naše s. Ljube Boko. Na njezin poticaj, u 17. godini života, ušla je u kandidaturu. Bilo je to u Livnu 15. lipnja 1937. godine. U postulaturu je primljena 2. srpnja 1940. u Splitu. Kanonsku godinu novicijata započinje 5. siječnja 1941. godine. Prve redovničke zavjete položila je 6. siječnja 1942. u Splitu, a doživotne tri godine kasnije, 6. siječnja 1945. godine u Zagrebu.

Nakon prvih redovničkih zavjeta djelovala je godinu dana u franjevačkim samostanima, Zaostrog i Makarska. Nakon toga radila je u kninskoj bolnici kao spremaćica i pomoćnica u laboratoriju s. Emerencijani Žunko. Iz Knina odlazi u Zagreb. Stanuje sa sestrama u samostanu franjevaca konventualaca na Sv. Duhu i djeluje u vojnoj bolnici u Krajiškoj ulici te pohađa i završava bolničku školu kod sestara milosrdnica u Vinogradskoj bolnici.

Opredjeljenje s. Vladimire za brata čovjeka, po kojem je ostala prepoznatljiva do kraja života, i njezina dosljednost u tom smislu, najjasnije su se očitovali u spremnosti davanja vlastitog života za bližnjega i to u vrijeme poslijeratnih neprilika kad je ostala uz bolesnike koji su krenuli na Križni put prema Dravogradu. Na tom je putu, hrvatskoj Kalvariji, zajedno s našim sestrama, s. Salezijom Šimunović i s. Jeronimom Škarica, te s još dvije sestre mostarske provincije (s. Eugenija i s. Marinka) bila supatnica i suputnica hrvatskih mučenika. U hodu ususret smrti od Zagreba do Maribora, od Maribora do Dravograda, gdje su im Englezi uskratili pomoć, te povratka preko Maribora u Zagreb, ali bez onih s kojima je krenula na Križni put, uglavnom studenata i mlađih, preživjela je s. Vladimira najteže dane svoga života.

Godine 1947. dolazi u Split i radi u laboratoriju vojne bolnice koja je tada bila smještena u zgradu biskupskog sjemeništa. Osoblje bolnice prepoznao je marljivost i cijenilo predanost s. Vladimire poslu zbog čega su joj savjetovali da upiše medicinsku školu koja se tada otvorila u Zadru. Godine 1958. premještena je u Zadar gdje uz rad u laboratoriju završava srednju medicinsku školu. U zadarskoj bolnici ostaje sve do mirovine 1981. godine.

Te je godine s. Vladimira premještena u provincijalnu kuću u Split gdje je do visoke životne dobi, skoro do osamdesete godine života bila danonoćno na usluzi sestrama u službi vozačice. Često je, za potrebe sestara, odlazila u razne gradske urede i ustanove i vrata su joj uvijek bila otvorena. Slobodno vrijeme koristila je na sebi najdraži način – čitajući vjerski i dnevni tisak te knjige. Vremenske prilike, prostorna udaljenost, godine starosti i bolest nisu pomutile njezinu mirnoću, spremnost na žrtvu, uslužnost i plemenitost.

Susjedi, osamljeni, siromašni, uz s. Vladimиру, uz njezino srce osjetljivo za potrebne i socijalno ugrožene, nisu se mogli osjećati napuštenima. S njima je dijelila riječ ohrabrenja a

vrlo često i kruh. Darivala im je i svoje vrijeme, pohađajući ih u njihovim stanicama, bolnicama, Domovima za starije i nemoćne i drugim ustanovama. Dobro je znano da je s. Vladimira nerijetko dio svakidašnjih obroka odvajala za potrebite.

Braću, sestre i roditelje sestara, po primjeru sv. Franje, držala je svojima i tako se prema njima odnosila.

Do prije godinu dana, do kada je s. Vladimira bila pokretnija, kod izlaska iz kuće nametalo se pitanje može li sestra s toliko godina života i s narušenim zdravljem doći do cilja prema kojemu je krenula. Ona je uspijevala. Živjela je i djelovala tihom i nemetljivo. Svoje je poslanje ispunila i privela kraju djelima ljubavi.

Vjerujemo da je Gospodin milostivo pogledao i blagoslovio njezin životni hod, trud i muku.

Draga s. Vladimira, molimo da vas Gospodin primi u svoje nebesko zajedništvo te da po riječima sv. Jeronima *dan Gospodnji*, u koji se vaša duša vinula k Ocu, bude i *dan* vašega uskrsnuća.

Počivala u miru Božjemu. Amen.

s. Leonka Bošnjak Čovo, provinc. predstojnica

Zahvale

Na dan sv. apostola Petra i Pavla, 29. lipnja 2012., predali smo majci zemlji zemne ostatke našega dragog, dobrog i plemenitog brata Josipa. Bio je pravedan, Bogu odan – posebni ljubimac naših roditelja kao i nas braće i sestara. Tugujemo za njim, težak nam je rastanak. Tješi nas vjera i nada da je odlaskom za njega započeo pravi, bolji život.

Ne nalazim dovoljno riječi zahvale svima vama koji ste na bilo koji način iskazali poštovanje i kršćansku ljubav prema našem preminulom bratu Josipu. U prvom redu don Ranku Vidoviću koji mu je podijelio sakrament sv. pomirenja, pomazanja i riječ utjehe; župniku fra Josipu Zrnčiću koji je vodio sprovodne obrede; našem rođaku fra Stjepanu Čovi koji je slavio sv. misu i održao propovijed; fra Anti Čovi, fra Mati Matiću župniku s Dobroga, fra Josipu Matiću, fra Šimunu Čovi. Zahvaljujemo svima vama, drage sestre, koje niste žalile truda i muke pa i iz daljega doći po onoj velikoj vrućini. Hvala svima vama, draga rodbino i prijatelji! Također zahvaljujemo i svima vama koji ste željeli doći, ali niste bili u mogućnosti.

Našem bratu Josipu želimo obilje svjetlosti i mira u domu Oca nebeskoga, gdje nema boli ni patnje ni smrti!

Zahvalne s. Andelka i s. Vinka Čovo s obitelji

Dana 25. rujna u 77. godini života, 52. redovništva i 49. svećeništva, okrijepljen svetim sakramentima, blago je preminuo moj dragi brat fra Albert. Čitav svoj svećenički i redovnički život proveo je u pastoralu, većinom u župama na području Šibenske biskupije. U franjevačkom samostanu u Karinu bio je također lijepi broj godina. Tu je doživio, kako je znao reći, neke od svojih najljepših, ali i najteže dane svoga života. Naime, u Karinu ga je zatekao Domovinski rat i morao ga je pod prijetnjom napustiti. Kad je navršio dob za mirovinu, teško se razbolio. Liječio se u Splitu i Zadru, i ponovno se vraćao u Karin. Po vlastitoj želji pokopan je u samostanskoj grobnici u Karinu.

Zahvaljujem se svim sestrama, posebno sestrama u Zadru koje su ga svaki dan posjećivale u bolnici, osobito s. Melhiora. U splitskoj bolnici uza nj je bdjela naša nećakinja Željka, medicinska sestra.

Hvala svim sestrama koje su ga u velikom broju došle ispratiti na posljednje zemaljsko počivalište 27. rujna u Karinu.

Vaša s. Zdravka Marić

